

De kracht van De groene standaard – oktober 2009

Stichting De groene standaard is in 2008 opgericht. De stichting kent 13 deelnemers uit het groene beroepsonderwijs, te weten 12 onderwijsinstellingen en kenniscentrum Aequor. De groene standaard bestaat als samenwerkingsverband echter al sinds 2002.

Missie

Stichting De groene standaard is een toonaangevende leverancier van een breed assortiment aan examenproducten voor onderwijsinstellingen in het groene mbo, waarbij de stichting haar activiteiten primair richt op de kwaliteitsborging van deze producten en daarnaast aanvullende diensten verricht om de implementatie van de producten bij de instellingen te ondersteunen.

Visie

Vragen vanuit het bedrijfsleven en ontwikkelingen in het beroepsonderwijs vormen uitdagingen om de kwaliteit van examinering te blijven optimaliseren. De groene standaard gaat deze uitdaging aan door het ontwikkelen, onderhouden en aanbieden van examenstandaarden en andere examenproducten. Examenstandaarden van De groene standaard zijn leidend voor de inrichting en uitvoering van proeven van bekwaamheid.

De groene standaard staat voor kwalificerende beoordeling van competenties tijdens een proeve van bekwaamheid in de authentieke beroepscontext. Deze beoordeling wordt gekenmerkt door een totaaloordeel over het beroepsfunctioneren van de deelnemer.

Inhoudelijke herkenbaarheid, transparantie, eenduidigheid en uitvoerbaarheid zijn kenmerken van de examenstandaarden van De groene standaard. Dit zorgt voor tevredenheid over en vertrouwen in de examinering van het groene mbo bij het bedrijfsleven, deelnemers, overheid en toezichthouders.

De kracht van De groene standaard komt op velerlei wijze tot uiting.

1. Samenwerken

Samenwerken aan de implementatie van de competentiegerichte kwalificatiestructuur staat centraal bij De groene standaard. Door als aoc's samen te werken en daarbij ook Aequor, het kenniscentrum dat aan de basis staat van die kwalificatiestructuur, te betrekken, wordt innovatiekracht gebundeld en worden efficiencyvoordelen behaald. Bij die samenwerking wordt ook afgestemd met andere partijen, zoals branche-organisaties, bedrijven, CITO, Ontwikkelcentrum, IPC Groene Ruimte en PTC+. Ook vindt er afstemming plaats met Het Groene LAB, een ander project waarin dezelfde aoc's samenwerken; hierin worden leeractiviteiten ontwikkeld voor competentiegericht leren.

2. Innovatief denken en doen

Gezamenlijk hebben de partners een gedeelde visie ontwikkeld op competentiegericht examineren. Centraal daarbij staan begrippen als proeve van bekwaamheid, examineren in authentieke situaties, vertrouwen uitspreken in beroepsfunctioneren en beoordelen op een holistische wijze waarbij kritische beroepssituaties als referentiesituatie dienen. Op basis daarvan is een model ontwikkeld voor een examenstandaard. Een examenstandaard is de inhoudelijke en toetstechnische beschrijving van de eisen aan een proeve van bekwaamheid. In combinatie met de 'Algemene toetstechnische eisen van De groene standaard' wordt daarmee een compleet examen gerealiseerd.

Voor elke uitstroom zijn maximaal vier examenstandaarden ontwikkeld. Elk jaar vinden aanpassingen plaats op basis van de nieuwste versies van de kwalificatiedossiers. De website www.degroenestandaard.nl, welke met het project Het Groene LAB is opgezet, geeft een goed beeld van de essentie van De groene standaard. Ook kan via de website doorgelinkt worden naar de examenstandaarden die (nu nog) op de beschermde

internetruimte van livelink staan; aoc-docenten hebben daarvoor een inlognaam en inlogcode.

3. De essentie verwoorden

De kracht van de examenstandaarden zit ook in het gebruikte format. Kern van dat format zijn de kritische beroepssituaties. Dit zijn korte beschrijvingen van het beroepsfunctioneren dat van de examenkandidaat verwacht wordt. De nadruk ligt hierbij op de kritische elementen uit het beroep: wanneer wordt het beroep 'spannend' en worden passende keuzes van de beroepsbeoefenaar verwacht? Het blijkt dat het gekozen format, dat bondig, helder en eenduidig is, zowel naar deelnemers als naar bedrijven heel goed duidelijk maakt wat er binnen het betreffende beroep(sonderdeel) verwacht wordt. Daarmee zijn de examenstandaarden niet alleen inhoudelijke en toetstechnische beschrijvingen van het examen, maar vervullen ze ook een communicatieve functie tijdens het opleidingsproces. Op basis hiervan kunnen begeleiders en deelnemers heel goed het gesprek met bedrijven aangaan over de inhoud van de opleiding en de eisen die daaraan gesteld worden in de verschillende opleidingsfasen.

4. Vertrouwen bij bedrijfsleven

Vanaf het eerste project van De groene standaard heeft het creëren van vertrouwen bij het bedrijfsleven centraal gestaan.

- Het format en de inhoud van de examenstandaarden is afgestemd op de taal van het bedrijfsleven (zie hierboven)
- Ontwikkelaars hebben bedrijven geraadpleegd om zicht te krijgen op de kritische elementen van het beroep alvorens met de ontwikkeling te beginnen. Ook in het verdere verloop hebben consultaties met het bedrijfsleven plaatsgevonden.
- Een intensief traject om examenstandaarden gevalideerd te krijgen door het bedrijfsleven heeft het afgelopen jaar plaatsgevonden; een validatiedocument wordt daartoe per branche ondertekend.
- In het project Proeven in de Praktijk hebben vertegenwoordigers van enkele branche-organisaties zitting genomen in landelijke sectorale werkgroepen die de implementatie van examenstandaarden in proeven van bekwaamheid hebben ondersteund.
- In de nabije toekomst zullen de ervaringen in de samenwerking met bedrijfsleven/bedrijven zoals opgedaan binnen Proeven in de Praktijk, uitgerold worden naar andere deelbranches.

5. Kwaliteit leveren

Bij al haar projecten heeft De groene standaard een proces van kwaliteitsborging ingebouwd. Bij het ontwikkelen van examenstandaarden wordt dat vormgegeven door:

- Examenstandaarden te onderwerpen aan een interne en externe kwaliteitscontrole.
- CITO een kwaliteitsscreening te laten uitvoeren bij alle ontwikkelde examenstandaarden.
- Vanaf het begin van het project heeft intensief overleg plaatsgevonden met de toezichthoudende instantie (toentertijd KCE, nu de Inspectie voor het Onderwijs) over de kwaliteit van de producten en op basis daarvan is het traject bijgestuurd.
- In 2009 worden examenstandaarden aangepast op basis van de eerste uitvoeringservaringen op de aoc's (groot onderhoudstraject) en op basis van afspraken met de Inspectie (klein onderhoudstraject).

6. Reëel en toekomstgericht

De groene standaard is zich bewust dat vernieuwing van examinering een proces van lange adem is, waarbij de partners in de komende jaren nog veel van elkaar en de omgeving kunnen en moeten leren om competentiegericht examineren tot een blijvend succes te maken. Vandaar dat er geïnvesteerd wordt in versteviging van de onderlinge samenwerking en tevens in duurzame relaties en structuren.